

սխրալի փափազն, ջերմեռանդ սրտով կշտապէին հասնել սուրբին՝ իւրեանց մուրատը պահանջել։ Իսկ իմ ցանկութիւնը կրկին էր, ուխտիս հետ կը ցանկայի հնութիւն մի տեսնել և աւանդութիւն մի լսել։

Սակայն ըստ իմ ցանկութեան տեսայ ոչինչ։ միայն բազմութիւն մի, որ խումբ խումբ աստ զիմելով խունկ ու մոմ կը վառէին, մեծ ու փոքր, պատանի ու ազայ տարածուած էին շրջակայ բարձրութիւններու վերայ, կը քաղէին մասուր, եղվրդի և շն. կը կոխտէին այն վայրերն, ուր Թուխ-Մանուկներ քայլած էին։

Տեղս չունէր այնպիսի մի դիրք, որ գոնէ տեսարանով ճանապարհորդութիւնս արդիւնաւոր լինէր. երեք կողմէս խիտ լերան մէջ էի, ի հիւսիս միայն տարածուած էր Աբաս և Ասաֆ գիւղերու քաւշանը, այս սուր անկեան մէջ միայն ինձ տեսանելի էր Խոշեան, Մօլլա-Սիւլէյման և Սուկաւէտ։ Բարեկամ, թուրք առածը կասէ «փնտռողը կամ Աստուածը կամ փորձանքը կը գտնէ», մեղուն ևս որ և է ծաղկի մի երբ պատահի, նիւթ մի պէտք է վերցնէ։ Իմ ևս ճանապարհորդութիւնս բոլորովին ապարդիւն չեղաւ, երբ հետաքրքրութեամբ զանազան հարցեր կառաջարկէի ժողովրդեան, ինձ յայտնեցին թէ այս տեղէն մեծ քար մի տարուած է Խասսուր և թէ նորա վերայ մի տեսակ գրեր կան։ Քանիցս փնտռեցի այդ քարը տանողը, չը գտայ, քանիցս այն գիւղը (Խասսուր) եկայ, վերջապէս գտայ, քարը մի մեթր քառակուսի տարածութիւն, ⁷³/₁₀₀ մեթր հաստութիւնն ունեցող մի սեւա կարծր քար էր, մի երեսն ամբողջովին սեպագրութիւն, որ զրուած էր զուռն, կը գործածուէր իբրև նըստարան։